

**ФАХОВИЙ КОЛІДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КАРМЛА ДАНИЛА»**

Центр творчості та кар'єрографії, спеціалізації та музичного навчання

ІНСТРУКЦІЯ

Директор фахового коледжу

ДКО «Університет Кармла Данила»

Волинська ЖСІПК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАРЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ГАРМОНІЇ»

Галузь знань – 82 **Мистецтва і мистецтво**

Спеціальність – 825 **«Музичне мистецтво»**

Освітньо-професійна програма **«Естрадний вокал»**

Освітньо-професійний ступінь – **фаховий мистецтвий бакалавр**

Статус дисципліни – **обов'язкова**

Мова викладання, навчання та оцінювання – **українська**

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК-2023

Розробник:

Ткаченко Наталія Анатоліївна – викладач шкільної комісії з каліграфії, спеціальної та музичного мистецтва, кандидат мистецтвознавства, спеціаліст вищої категорії

Складено методичним радом

Шкільної комісії

ЗНО «Університет Королів Данила»

Протокол №1 від 25.08.2023р.

Голова методичної ради

Ольга КЛИЧ

Розглянуто та схвалено на шкільній цільовій комісії

з каліграфії та музичного мистецтва

Протокол №1 від 25.08.2023р.

Голова цільової комісії

Василь ЩЕРЕТА

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЛІТВЕРДЖЕННЯ робочої програми початкової дисципліни

Нормативний рік	Дата рішення цільової комісії	Номер протоколу	Голова цільової комісії	
			Прізвище	Підпис
			Щерета В.І.	

ВСТУП

Мета курсу – надати студентам уявлення про основи гармонії, як одного з виражальних та формотворчих засобів музики, що передбачає: розвиток музичного мислення і гармонічного слуху, виявлення інтересу до творчості; розпізнавання внутрішніх закономірностей і зв'язків гармонічної будови музичних творів; усвідомлення процесів розвитку та логіки становлення гармонічної будови музичного твору.

Предмет вивчення дисципліни: Основні закономірності функційних зворотів у музиці та логічні схеми їх поєднання.

Завдання дисципліни: надати теоретичні знання щодо значення гармонії в музичному мистецтві; навчити розуміти функціональну логіку в музичній будові; допомогти оволодіти комплексом ладо-гармонічних засобів, характерних для системи класичного музичного мислення; сформувати навички письмового викладення та гри на фортепіано основних гармонічних зворотів та послідовностей, навички гармонізації даного голосу; сформувати навички гармонічного аналізу нескладних музичних творів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен знати:

- музичну термінологію,
- теоретичний та практичний матеріал з гармонії;
- про акорди та їхню структуру, будову акордів у чотириголоссі;
- про основні функції та їх ладо-функціональну якість та місце і значення у музичному періоді;
- основні правила голосоведення при сполученні акордів між собою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен уміти:

- володіти навичками гармонізації мелодії;
- створювати логічну послідовність акордів до даної мелодії чи баса;
- спроможність аргументувати і пояснити основну логіку та закономірності використання того чи іншого акорду й звороту при гармонізації мелодії;
- відчувати тонально-гармонічну структуру форми періоду і вільно орієнтуватися щодо використання відповідних гармонічних засобів;
- вирішувати гармонічні проблеми каденцій різного типу, мелодичних стрибків тощо;
- вміти розв'язати за правилами нестійкий акорд в тональності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Денна форма
Курс	4
Семестр	7, 8

Кількість кредитів ECTS (год.)		6
Аудиторні навчальні заняття, год.	лекції	-
	практичні	82 год.
Самостійна робота, год.		98 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен / залік	екзамен - 8 семестр

**СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА
ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Музична грамота і сольфеджіо	
Основи елементарної теорії музики	

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ,
яких набувають студенти внаслідок вивчення дисципліни «**Основи гармонії**»
згідно з освітньо-професійною програмою
«**Естрадний спів**»

Результати навчання	Код та назва компетентності
РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.	ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

<p>РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.</p>	<p>ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/ виконавській/ педагогічній/організаційно-творчій діяльності. СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.</p>
<p>РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).</p>	<p>ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності. СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК 6 Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти (відповідно до освітньо-професійної програми).</p>
<p>РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.</p>	<p>ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/ виконавській/ педагогічній/організаційно-творчій діяльності.</p>

	СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.
--	--

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі ЗВО «Університету Короля Данила», студенти зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, графік освітнього процесу й вимоги навчального плану.

Усі пропущені студентом заняття повинні бути відпрацьовані. Якщо студент/студентка відсутній/відсутня з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки й консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в установлений термін.

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту Університету, Положення про Фаховий коледж і Положення про організацію освітнього процесу.

1. Студент повинен з'являтися на заняття без запізнь. Про початок і закінчення занять інформує розклад, доступний в електронному чи паперовому вигляді.

2. Студенти заходять в аудиторію тільки після того, як її залишать викладач і група, що мали там попереднє заняття.

3. Студенти повинні бути в аудиторії перед початком заняття, приходити раніше викладача.

4. Перед початком заняття студент має вимкнути звук мобільного телефону й інших пристроїв. Таке міжнародне правило етикету стосується не тільки навчального процесу, а й будь-яких офіційних заходів. Користуватися гаджетами під час заняття в цілях, що не пов'язані з навчальним процесом чи порушують його, не дозволяється.

5. В аудиторії слід поводитися виховано, стримано, уважно слухати викладача й бути активним учасником освітнього процесу.

6. Потрібно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими й виваженими у спілкуванні зі студентами й викладачами.

7. У разі дистанційної форми навчання присутність студента на практичному занятті передбачає обов'язково ввімкнуту камеру, а також активність та уважність.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого й здійснюється навчальний процес.

Студент зобов'язаний:

1. Поважати права всіх членів академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема.
2. Дотримуватися гендерної, расової, етнокультурної, міжконфесійної та політичної толерантності.
3. Не фальшувати, не підробляти документи, що стосуються навчального процесу.
4. Не списувати, не використовувати шпаргалки й інші підказки під час проміжного чи підсумкового контролю.
5. Поводитися гідно, навчатися сумлінно, бути чесним у міжособистісному спілкуванні.
6. Не пропонувати й не надавати членам академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема, неправомірної вигоди, не займатися протекціонізмом.

ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ

1. відпрацювання пропущених занять (усно чи письмово – на розсуд викладача) відбувається згідно з графіком відпрацювання (окрім випадків з поважної причини);
2. роботи, які здає здобувач освіти з порушенням терміну без поважних причин, не оцінюються;
3. Відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» усі пропущені заняття, а також отримані негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль) балів без права перездачі.

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відбувається відповідно до Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, робота з першоджерелами 2. Наочні методи: наочно-слуховий, наочно-виражальний. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмові та усні завдання. 2. Екзамен. 3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю).

	<p>3. Метод спостереження.</p> <p>4. Метод порівняння.</p> <p>5. Метод музичного узагальнення.</p> <p>6. Проблемно-пошуковий метод.</p> <p>7. Метод творчих завдань, які об'єднують всі елементи музичного знання в єдиний процес.</p> <p>8. Метод синхронного та діахронічного аналізу музичних творів.</p>	
<p>РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.</p>	<p>1. Метод музичного узагальнення.</p> <p>2. Проблемно-пошуковий метод.</p> <p>3. Метод творчих завдань, які об'єднують всі елементи музичного знання в єдиний процес.</p> <p>4. Метод синхронного та діахронічного аналізу музичних творів.</p> <p>6. Проблемно-пошуковий метод.</p> <p>7. Метод творчих завдань, які об'єднують всі елементи музичного знання в єдиний процес.</p> <p>8. Метод синхронного та діахронічного аналізу музичних творів.</p>	<p>1. Письмові завдання.</p> <p>2. Екзамен.</p> <p>3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю).</p>

<p>РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Метод музичного узагальнення. 2. Проблемно-пошуковий метод. 3. Метод творчих завдань, які об'єднують всі елементи музичного знання в єдиний процес. 4. Метод синхронного та діахронічного аналізу музичних творів. 6. Проблемно-пошуковий метод. 7. Метод творчих завдань, які об'єднують всі елементи музичного знання в єдиний процес. 8. Метод синхронного та діахронічного аналізу музичних творів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмові та усні завдання. 2. Екзамен за результатами електронного тестування. 3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю).
<p>РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Метод музичного узагальнення. 2. Проблемно-пошуковий метод. 3. Метод творчих завдань, які об'єднують всі елементи музичного знання в єдиний процес. 4. Метод творчих завдань, які об'єднують всі елементи музичного знання в єдиний 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Письмові та усні завдання. 2. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю).

Оцінювання результатів навчання студентів 4 курсу за освітньою програмою здійснюється відповідно до Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання. Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

1. Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (задач), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов’язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

2. Підсумковий контроль допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

3. Самоконтроль. Передбачений у формі питань для самоконтролю чи перевірки засвоєних знань після кожного заняття та письмових робіт (задач), під час яких здобувачі освіти мають можливість самостійно перевірити правильність виконання завдань та проаналізувати неправильні відповіді. У разі звернень студентів викладач під час заняття, або після нього, надає консультації щодо проблемних ситуацій чи складних питань.

Завдання для самостійної роботи, опрацювання матеріалу вдома, тести та інші види завдань для роботи на занятті, питання для самоконтролю розміщено на сторінці курсу «Українська музична література» у СДО (Система дистанційної освіти) ЗВО «Університет Короля Данила».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ (за 4-бальною шкалою)

ШКА- ЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКА- ЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	Здобувач міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання під час аналізу практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем,

			демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
83-89 балів	B	4 «дуже добре»	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу.
75-82 бали	C	4 «добре»	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, послуговується науковою термінологією. Але при розв'язанні практичних питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
67-74 бали	D	3 «задовільно»	Здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.
60-66 балів	E	3 «достатньо»	Здобувач не достатньо повно володіє навчальним матеріалом, не обґрунтовано його викладає, не повно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань; при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки.
35-59 бали	FX	2 «незадовільно»	Здобувач не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
0-34	F	2 «неприйнятно»	Здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

I. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Акорди та їх види.

1. Співзвуччя. Акорди та їх види.
2. Типи акордів та їх назви. Назви звуків акордів.
3. Функціональна система головних тризвуків.
4. Обернення тризвуків й септакордів та їх назви.
5. Види неакордових звуків (затримання, прохідні, допоміжні, упередження). Типи викладу.

Тема 2. Чотириголосний виклад.

1. Чотириголосний виклад.
2. Неакордові звуки – затримання, прохідні, допоміжні, упередження (переднімання).
3. Чотириголосий виклад тризвуків.
4. Подвоєння в тризвуках.
5. Мелодичне положення тризвуків.
6. Перехрещення голосів.

Тема 3. Функційна система головних тризвуків.

1. Поняття про ладову функцію та функціональність, поняття звороту та його види.
2. Логіка послідовності гармонічного звороту.
3. Головні тризвуки. Гармонічний зворот.

Тема 4. Сполучення головних тризвуків.

1. Голосоведення та його типи (плавне, стрибкоподібне, протилежне, опосередковане).
2. Співвідношення акордів (кварто-квінтове, терцове, секундове).
3. Правила сполучення головних тризвуків.
4. Способи сполучення тризвуків: гармонічний, мелодичний.

Питання для самостійного вивчення:

Тема 5. Музичний синтаксис. Гармонізація мелодії головними тризвуками.

1. Період. Речення. Каденції.
2. Види періодів.
3. Гармонізація мелодії головними тризвуками.
4. Поняття гармонізації. Правила розташування функцій в мелодії.

Тема 6. Переміщення. Стрибки терцієвих тонів.

1. Переміщення акорду.
2. Техніка переміщення. Значення переміщення для мелодико-ритмічного руху в межах одного тризвуку.
3. Переміщення із зміною та без зміни розташування.
4. Техніка та значення переміщень.
5. Стрибки терцієвих тонів у сопрано й тенорі при з'єднанні тризвуків.

Тема 7. Гармонізація баса.

1. Практичні вказівки по гармонізації баса.
2. Аналіз ступенів басового голосу як передумова його гармонізації.
3. Ритмічні співвідношення басового і верхніх голосів.
4. Вимоги щодо характеру руху мелодичної лінії.

Питання для самостійного вивчення:

Тема 8. Кадансовий квартсекстакорд (К 6/4)

1. Кадансовий квартсекстакорд (К 6/4).
2. Функційні особливості К 6/4, його поліфункційність, метричні умови.
3. Різні можливості для його використання (голосоведіння, оточуючі гармонії) в половинній і заключній каденції.

Тема 9. Секстакорди головних тризвуків.

1. Секстакорди головних тризвуків. Їх будова, подвоєння звуків, вузьке, широке, мішане розташування, умови голосоведіння.
2. Паралельні квінти та октави.
3. Сполучення тризвуків з секстакордами, переміщення.
4. Послідовність тризвуку і секстакорду одного ступеня як різновидність переміщення.
5. Умови подвоєння терції в секстакорді.

Тема 10. Сполучення секстакорду з тризвуками і двох секстакордів.

1. Сполучення секстакорду з тризвуками кварто-квінтового і секундового співвідношення.
2. Низхідний рух басу у звороті IV-V6, паралельний і протилежний рух квінт, прим та октав як заборонений прийом голосоведення.
3. Сполучення двох секстакордів кварто-квінтового і секундового співвідношення.
4. Особливості мінору.

Тема 11. Стрибки при сполученні тризвуків з секстакордами та двох секстакордів.

1. Стрибки при сполученні тризвуків з секстакордами та двох секстакордів.
2. Стрибки квінт і прим, подвійні стрибки.
3. Поняття прихованих квінт і октав. Заборона їх у крайніх голосах при висхідних стрибках у мелодії.

Тема 12. Квартсекстакорди.

1. Квартсекстакорди.
2. Прохідні й допоміжні квартсекстакорди (6/4).
3. Прохідні 6/4 домінанти й тоніки (Т – D 6/4 – Т 6 і навпаки; S – Т 6/4 – S 6 і напакі). Особливості голосоведення.
4. Допоміжні квартсекстакорди (6/4) субдомінанти і тоніки (Т – S 6/4 – Т; S – Т 6/4 – S). Голосоведення.
5. Допоміжні квартсекстакорди в каденціях.

Тема 13. Септакорди. Домінантсептакорд (D 7).

1. Септакорди. Основний домінантсептакорд (D 7).
2. Вузьке, широке і мішане розташування.
3. Дисонантність домінантсептакорду.
4. Зворот К 6/4 – D7.
5. Прохідна септима та септима взята стрибком у послідовності D – D 7.

6. Підготовка D 7 і голосоведення.
7. Розв'язання D 7 в T(t). Стрибки при розв'язанні D 7 в T (t).
8. Стрибки квінт. Подвійні стрибки.

Тема 14. Обернення D 7.

1. Обернення D 7. Назви і позначення.
2. Розв'язання обернень D 7.
3. Прохідна та взята стрибком септима у зворотах D 6 – D 6/5; D – D 2.
4. Прохідний D 4/3. Особливості голосоведіння у звороті T– D 4/3 – T6.

Тема 15. Повна функційна система мажору і гармонічного мінору.

1. Повна функційна система мажору і гармонічного мінору.
2. Три функційні групи. Особливості тонічної групи.
3. Особливості гармонічного мінору.
4. Звороти повної функційної системи.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ		
№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
		денна форма
1.	Тема 1. Акорди та їх види.	4
2.	Тема 2. Чотириголосний виклад.	4
3.	Тема 3. Функційна система головних тризвуків.	6
4.	Тема 4. Сполучення головних тризвуків.	6
5.	Тема 5. Музичний синтаксис. Гармонізація мелодії головними тризвуками.	6
6.	Тема 6. Переміщення. Стрибки терцієвих тонів.	6
7.	Тема 7. Гармонізація баса.	4
8.	Тема 8. Кадансовий квартсекстакорд (K 6/4)	4
9.	Тема 9. Секстакорди головних тризвуків.	6
10.	Тема 10. Сполучення секстакорду з тризвуками і двох секстакордів.	8
11.	Тема 11. Стрибки при сполученні тризвуків з секстакордами та двох секстакордів.	6
12.	Тема 12. Квартсекстакорди.	6
13.	Тема 13. Септакорди. Домінантсептакорд (D 7) (2 год.).	6

14.	Тема 14. Обернення D 7.	4
15.	Тема 15. Повна функційна система мажору і гармонічного мінору.	6
Всього практичних занять		82

САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1. Види неакордових звуків (затримання, прохідні, допоміжні, упередження). Типи викладу. Поліфонічний і гомофонний виклад <i>Результат:</i> підготовка презентації (PowerPoint, Canva, Prezi чи ін.) до 15 слайдів / вкладок.	7	1, 2, 4, 10
Тема 2. Перехрещення голосів. <i>Результат:</i> письмова робота	8	1, 2, 4, 10
Тема 3. Формули зворотів. Назви зворотів. <i>Результат:</i> письмова робота. Гра акордових послідовностей.	7	1, 2, 4, 10
Тема 4. Співвідношення акордів (кварто-квінтове, терцове, секундове). <i>Результат:</i> підготовка презентації (PowerPoint, Canva, Prezi чи ін.) до 15 слайдів / вкладок.	9	1, 2, 4, 10
Тема 5. Каденції. Каденції та їх види. Класифікація каденцій за їх гармонічним змістом, розташуванням у формі, особливостями заключного акорду. <i>Результат:</i> Письмова робота. Гра акордових послідовностей.	7	1, 2, 4, 10
Тема 6. Переміщення. Стрибки терцієвих тонів. <i>Результат:</i> Письмова робота. Гра акордових послідовностей.	9	1, 2, 4, 10
Тема 7. Вимоги щодо характеру руху мелодичної лінії. <i>Результат:</i> Письмова робота. Гра акордових послідовностей.	9	1, 2, 4, 10
Тема 8. Виразове значення, подвоєння та переміщення кадансового квартсекстакорду. Приклади використання. <i>Результат:</i> підготовка презентації (PowerPoint, Canva, Prezi чи ін.) до 15 слайдів / вкладок.	9	1, 2, 4, 13

Тема 9. Виразове значення сектакордів в музиці. Приклади використання. <i>Результат:</i> Письмова робота. Гра акордових послідовностей.	7	1, 2, 4, 13
Тема 10. Особливості мінору. Приклади використання сектакорду з тризвуками кварто-квінтового і секундового співвідношення. <i>Результат:</i> Письмова робота. Гра акордових послідовностей.	8	1, 2, 4, 13
Тема 11. Приклади використання стрибків при сполученні тризвуків з сектакордами та двох сектакордів. <i>Результат:</i> Гармонічний аналіз. Письмова робота. Гра акордових послідовностей.	8	1, 2, 4, 13
Тема 12. Допоміжні квартсектакорди в каденціях: додаткова плагальна каденція з допоміжним субдомінантовим квартсектакордом. <i>Результат:</i> Приклади використання. Письмова робота. Гра акордових послідовностей.	10	1, 2, 4, 13
Разом годин для самостійної роботи студентів	98	

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ**

1. Акорди. Види акордів. Тризвуки. Види акордів. Назви звуків акорду. Обернення акордів.
2. Чотириголосний склад. Неакордові звуки. Мелодичне положення тризвуку.
3. Переміщення. Розташування тризвука.
4. Співвідношення акордів.
5. Способи сполучення тризвуків. Голосоведення.
6. Гармонізація мелодії тризвуками I, IV, V ступенів.
7. Гармонізація басу. Правила гармонізації мелодії.
8. Гармонічні звороти. Логіка функціонального руху.
9. Правила гармонізації басу.
10. Каденції. Кадансовий квартсектакорд.
11. Каданс. Класифікація кадансів: повні та неповні каданси; досконалі та недосконалі; автентичні та плагальні; прості та складні.
12. Квартсектакорди – значення в музиці.
13. Види квартсектакордів: кадансовий квартсектакорд, прохідні та допоміжні квартсектакорди.
14. Кадансовий квартсектакорд: приготування, розв'язання.
15. Сектакорди. Сектакорди головних тризвуків.

16. Способи розташування секстакордів.
17. Переміщення секстакорду.
18. Сполучення тризвуку і секстакорду, сполучення секстакорду і тризвуку, сполучення двох секстакордів кварто-квінтового та секундового співвідношення.
19. Домінантсептакорд (D7). Будова D7.
20. Обернення D7: структура, переміщення, приготування, розв'язання обернень D7.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вознюк. П. Т., Поляковська С. П. Гармонія : Навчально-методичний посібник. Київ : Музична Україна, 2018. 144 с.
2. Дубінець І. В. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни Гармонія (модульний курс) : навчальний посібник. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. 252 с.
3. Завісько Н. З., Лемішко М. М. Гармонія. Ч. 2. Хроматика. Навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2016. 216 с.
4. Лемішко Л. Гармонія. Ч. 1. Діатоніка. : Навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2010. 224 с.
5. Михайловський Р. С. Послідовність інтервалів та акордів : метод. рекомендації для викладачів та учнів. Київ, 2013. 36 с. Ноти, іл.
6. Пасічник В., Іваньо О., Новак Б. Гармонія : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 140 с.; ноти.
7. Сисак Л. М. Практичні поради з вивчення гармонії. Методичні рекомендації. Вінниця : Нова книга, 2012. 88 с.

Додаткова література:

8. Пасічник В. Гармонія. Методичний посібник. Львів : Растр-7, 2015. 56 с.
9. Пасічник В., Іваньо О., Новак Б. Методичні рекомендації з курсу «Гармонія» для студентів вищих навчальних закладів II-IV рівня акредитації. Львів : Растр-2015. 48 с.
10. Юцевич Ю. Словник-довідник музичних термінів. Вид 2-ге, переробл. і допов. Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2009. 352 с.

Електронні інформаційні ресурси

11. Лемішко М. Гармонія. Частина 1. Діатоніка. (Видання 2-ге, доповнене). Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III і IV рівнів акредитації. Вінниця : Нова Книга, 2010. 224 с.

URL:https://books.google.com.ua/books?id=R50RCgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

12. Гармонія та поліфонія. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для бакалаврів спеціальності 025 Музичне мистецтво / Укл. : Грицун Ю. М. Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2023. 52 с. URL:<https://ePub.chnpri.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9243/1/Гармонія%20та%20поліфонія.%20Методичні%20рекомендації%20до%20практичних%20занять%20та%20самостійної%20роботи%20для%20бакалаврів%20спеціальності%20025%20Музичне%20мистецтво.pdf>